

MISSATGE PER AL DIA MUNDIAL DEL TEATRE 2025 27 DE MARÇ

Escrit per Theodoros TERZOPOULOS, Grècia

Director de teatre, pedagog, autor, fundador i director artístic de la companyia Attis Theatre, inspirador de les Olimpíades de Teatre i president del Comitè Internacional de les Olimpíades de Teatre

Pot el teatre escoltar el crit de SOS que la nostra època està llançant, en un món de ciutadans empobrits, empresonats en cel·les de realitat virtual, reclosos en la seva sufocant intimitat? En un món d'existències robotitzades dins d'un sistema totalitari de control i repressió que abasta tot l'espectre de la vida?

Preocupa al teatre la destrucció ecològica, l'escalfament global, la pèrdua massiva de biodiversitat, la contaminació dels oceans, el desglaç, l'augment dels incendis forestals i els fenòmens meteorològics extrems? Pot el teatre convertir-se en una part activa de l'ecosistema? Fa anys que el teatre observa l'impacte humà sobre el planeta, però li costa afrontar aquest problema.

El teatre es preocupa per la condició humana tal com es modela al segle XXI, on el ciutadà és manipulat per interessos polítics i econòmics, per xarxes mediàtiques i empreses de formació d'opinió? On les xarxes socials, per molt que facilitin la comunicació, es converteixen en la gran coartada per a la interacció, perquè proporcionen la distància de seguretat necessària respecte a l'Altre? Un sentiment generalitzat de por cap a l'Altre, el diferent, l'Estranger, domina els nostres pensaments i accions.

Pot el teatre funcionar com un taller de convivència entre diferències sense tenir en compte la ferida que sagna?

La ferida que sagna ens convida a reconstruir el Mite. I en paraules de Heiner Müller, «El mite és un agregat, una màquina a la qual sempre es poden connectar noves i diferents màquines. Transporta l'energia fins que la velocitat creixent fa esclatar el camp cultural» i jo afegiria, el camp de la barbàrie.

Pot el focus del teatre il·luminar el trauma social i deixar de projectar enganyosament la llum sobre ell mateix?

Preguntes que no admeten respostes definitives, perquè el teatre existeix i perdura gràcies a les preguntes sense resposta.

Preguntes que va encendre Dionís, passant pel seu lloc de naixement, l'orquestra del teatre antic, i continuant el seu silenciós viatge d'exiliat a través de paisatges de guerra, avui, en el Dia Mundial del Teatre.

Mirem als ulls a Dionís, el déu extàtic del teatre i del Mite, que uneix el passat, el present i el futur, el fill de dues naixences, de Zeus i Sèmele, expressió d'identitats fluides, dona i home, irat i compassiu, diví i animal, en la frontera entre bogeria i raó, ordre i caos, un acròbata en el límit entre la vida i la mort. Dionís planteja la pregunta ontològica fonamental: «De què es tracta?», una qüestió que impulsa el creador cap a una investigació cada vegada més profunda de l'arrel del mite i de les múltiples dimensions de l'enigma humà.

Necessitem nous modes de narració destinats a cultivar la memòria i a configurar una nova responsabilitat moral i política per emergir de la dictadura multiforme de l'edat mitjana contemporània.

Theodoros Terzopoulos